

Ren Oslofjord

EN INFORMASJONSBRISJYRE FRA PROSJEKT «REN OSLOFJORD»

Dugnaden for en renere Oslofjord

Etter mange års planlegging er det endelig tid for handling. Nå har vi startet prosjekt «Ren Oslofjord», et prosjekt som vil resultere i en fjord hvor miljøgifter ikke lenger virvles rundt i vannet og tas opp i næringskjeden.

Prosjekt «Ren Oslofjord» består i å tildekke og flytte forurenset sjøbunn på grunt vann til en naturlig fordypning ved Malmøkalven. Denne fordypningen er i dag like forurenset som de grunnere delene av indre Oslofjord. Etter deponeringen vil dette området tildekkes med et tykt lag av rene masser, og sjøbunnen både ved Malmøkalven og resten av indre Oslofjord vil bli mye renere enn i dag.

Dugnaden for en renere Oslofjord vil gi en fjord som er bedre for alle som trives i vannet – både de som bader der og de som lever der.

KUR MOT MØKKETE VANN

«Det fins ikke piller mot møkkete vann», sang DumDumBoys på 80-tallet. Men en løsning på problemet finnes.

Analysen viser at miljøgiftnivået er for høyt i Oslofjorden, blant annet i fisken. Mye av dette stammer fra sedimenter som ligger på bunnen i Oslos havnebasseng, hvor kloakk, snødumping fra forurensete veier, maling, gammelt industriavfall, og båtpusmidler har hopet seg opp over en årrekke.

Sedimentene i Oslo havn består av ca. 90 prosent ren sand og leire, 5-10 prosent organisk stoff (løv og dødt algemateriale), tungmetaller (ca. 0,2 prosent) og en andel organiske miljøgifter som PCB, med et gjennomsnittsinhold på ca. 0,0001 prosent.

- Dette er verdier som ligger langt under det vi klassifiserer som spesialavfall. Organisk stoff og innhold av sulfid gjør at massen er svart og illeluktende, sier seniorrådgiver Jens Skei i Norsk institutt for vannforskning (NIVA).

Som å ta medisiner

Mens mudringen pågår vil det kunne oppleves periodevis grumsete vann. Men vannkvaliteten vil i løpet av kort tid returnere til normalen, og raskt bli betydelig bedre enn før mudringen.

- Det er klart at vannkvaliteten må bli dårligere i tiltaksområdet i mudringsperioden. Men mudringen må til for at vi skal få et renere havnebasseng, hvor båttrafikk virvler opp forurensning hver dag. Du kan sammenligne det med å ta medisiner. Den kan være vond å svelge, men så blir det så mye bedre etterpå, sier Skei.

Ikke farlig å bade

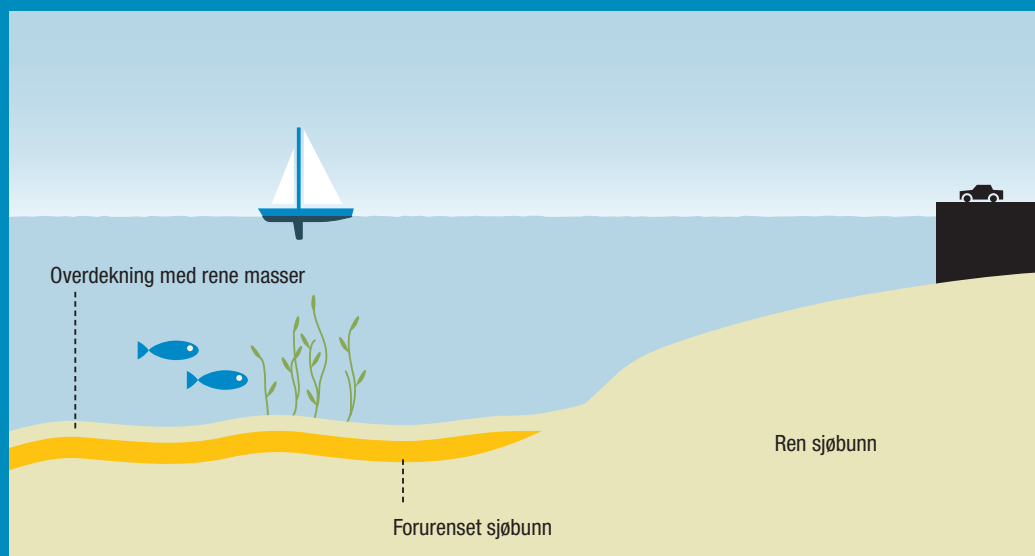
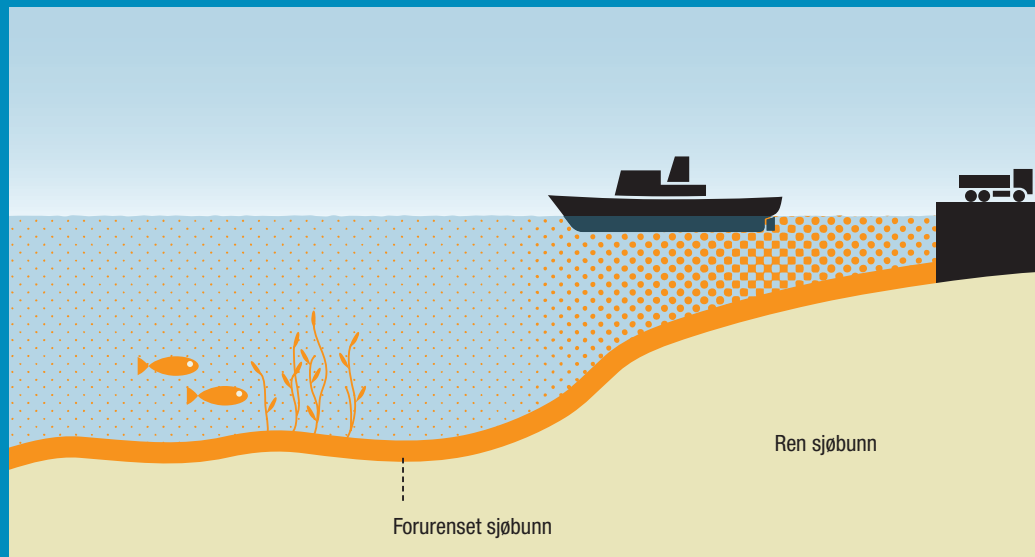
Det er ikke farlig å bade i Oslofjorden i dag, og det vil heller ikke være farlig å bade i Oslofjorden etter at prosjektet er gjennomført. Tvert imot sikrer prosjekt «Ren Oslofjord» at vannkvaliteten blir bedre, og sørger for at kommende generasjoner kan nyte godt av det herlige fritids- og rekreasjonsområdet Oslofjorden er.

- Vi velger å overvåke badeplassene i tillegg til annen pålagt overvåking. Dette for å sikre oss kontroll og dokumentasjon av det fagmiljøene uansett mener er ufarlig, sier Charlotte Iversen, miljøvernkonsulent i Oslo Havn KF.

SLIK RYDDER VI OPP

Oslo kommune har utarbeidet en helhetlig plan for opprydding av forurenset sjøbunn. Planen innebærer mudring i områder hvor sjøbunnen virvles opp av skip og småbåter, og tildekning andre steder.

Oslo Havn KF skal på vegne av Oslo kommune mudre ca. 650 000 kubikkmeter (tilsvarende over 65 000 lastebillass) innerst i havneområdet.

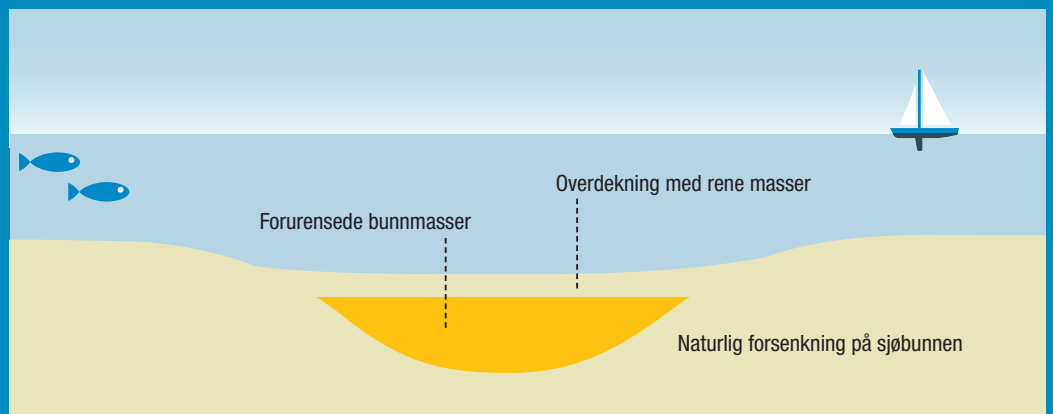
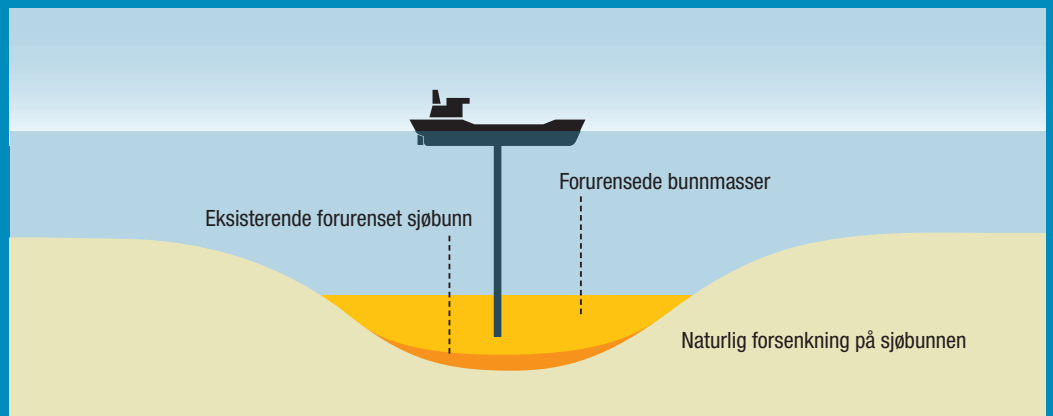
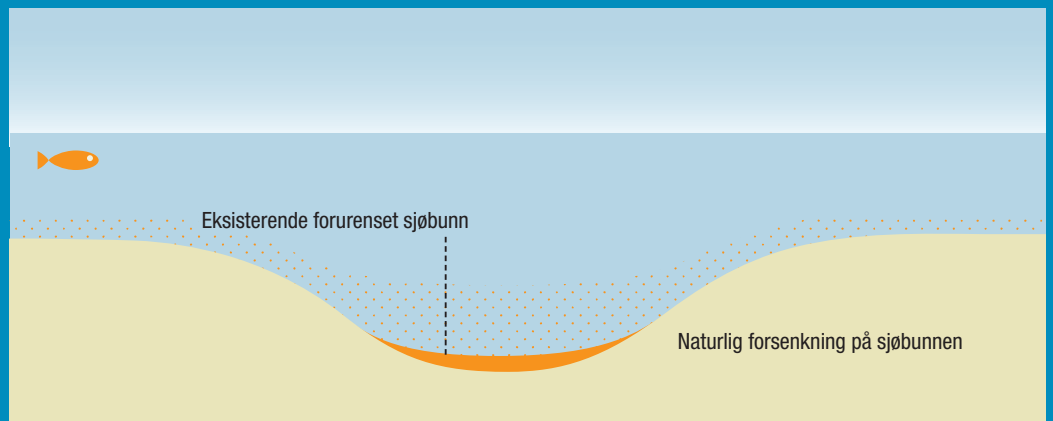

Alle illustrasjoner: Miljøverndepartementet

MUDRING

Mudring

Først skal det mudres. Mudring betyr å grave opp og fjerne/flytte på den forurensete sjøbunnen. I første omgang mudres det i områdene rundt den nye senketunnelen i Bjørvika. Etter hvert skal det mudres flere steder langs havneområdene.

Alle illustrasjoner: Miljøverndepartementet

DEPONI

Deponi

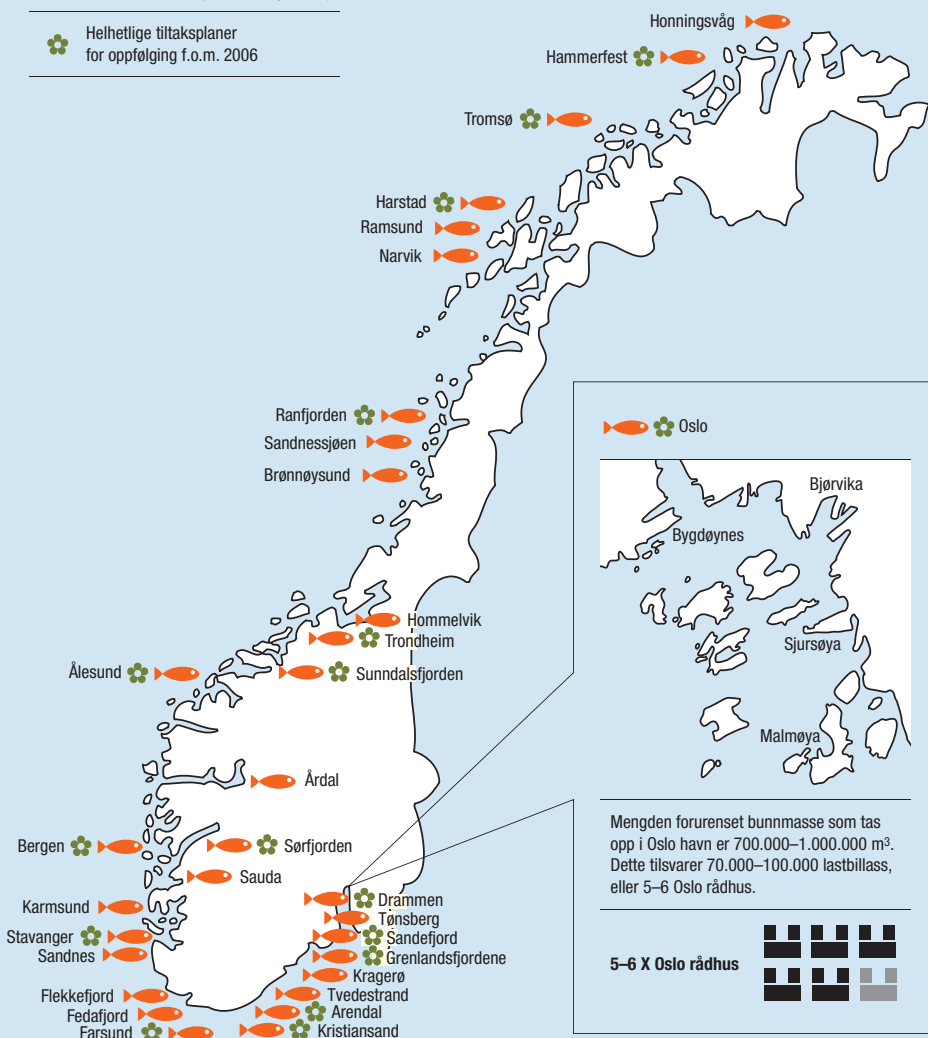
De forurensete massene skal deretter deponeres (føres ned) i et trygt dypvannsdeponi og tildekkes. Massene pumpes fra en lekter, direkte ned i deponiet gjennom et rør med diameter på 50 cm. Det vil si at massene føres ned uten å være i kontakt med vannmassene. Nedføringen av deponimassene skal overvåkes og styres slik at massene fordeler seg jevnt i deponiet.

Dypvannsdeponiet ved Malmøykalven ligger i en naturlig fordypning i sjøbunnen 70 meter under havoverflaten. Deponiområdet er omgitt av naturlige terskler (forhøyninger). Sjøbunnen i deponiet er i dag forurenset på grunn av tidligere tiders dumping av forurensete sedimenter, samt spredning med vannmassene. De forurensete massene skal dekkes til etter at de er deponert. Dette vil hindre utlekking av miljøgifter og at sjødyr kommer i kontakt med de forurensete massene. Dermed vil de forurensete massene ligge isolert og stabilt i deponiet.

HELHETLIGE TILTAKSPLANER

 Områder hvor Mattilsynet anbefaler at man ikke fritt spiser fisk og skaldyr

 Helhetlige tiltaksplaner for oppfølging f.o.m. 2006

RESTEN AV LANDET STÅR FOR TUR

Den helhetlige oppryddingen som nå skjer i indre Oslofjord er starten på et omfattende arbeid langs hele kyst-Norge.

Havner langs hele kysten har de samme problemene som Oslo med gammel forurensning som ligger avleiret i bunnmassene. Opptil 30 havner skal ryddes – hvorav 17 allerede er høyt prioritert. De fleste av disse havnene er langt mer forurenset enn Oslo havn.

I Soria Moria-erklæringens sier derfor regjeringen at den vil «lage en handlingsplan for å sikre opptrapping av arbeidet med opprydding av forurensete sedimenter i fjorder og havner, som finansieres i et spleiselag av forurenser og staten».

For å få til opprydding i en så stor skala som er nødvendig for å stanse spredningen, er det avgjørende at man finner gode lokale løsninger. Både nasjonale og lokale myndigheter og næringslivet må bidra økonomisk. Den helhetlige oppryddingen i Oslo havn er ett eksempel på hvordan dette kan løses i praksis.

I Oslo gjennomføres prosjekt «Ren Oslofjord» som et frivillig spleiselag mellom Oslo kommune, Oslo Havn KF, Statens Vegvesen og boligutbyggere i Oslos sjøkant. Prosjektet får også tilskudd fra SFT. Frivilligheten sikrer blant annet at oppryddingen blir større enn man kunne fått til gjennom pålegg.

Illustrasjon: Miljøverndepartementet

DUGNADSGJENGEN

Prosjekt «Ren Oslofjord» er et frivillig spleiselag mellom Oslo kommune, Oslo Havn KF, Statens Vegvesen og boligutbyggere i Oslos sjøkant.

NGI OVERVÅKER OG KONTROLLERER

Det er lagt opp til et intensivt kontroll- og overvåkingsprogram for prosjekt «Ren Oslofjord». Tiltakshaver Oslo havn KF har tildelt Norges Geotekniske Institutt (NGI) kontrakten for overvåking av mudringen og flyttingen av den forurensete sjøbunnen i indre Oslo havn.

NGI skal overvåke mudringen, deponeringen i dypvannsdeponiet og tildekkingen med rene masser. De skal også kontrollere deponiet etter at tildekkingen er fullført. Formålet med kontrollen er tredelt; Sikre at tiltakene skjer i samsvar med tillatelsene som er gitt fra SFT, hindre uakseptabel spredning av forurensning i forbindelse med arbeidene og dokumentere arbeidene.

Ansvarlig utgiver:

Oslo kommune
Oslo Havn KF

ALLTID OPPDATERT PÅ WWW.RENOSLOFJORD.NO

På våre nettsider www.renoslofjord.no vil det fortløpende bli publisert informasjon om prosjektets fremdrift og resultater av arbeidene. Her finner du også bakgrunnsinformasjon.

Postboks 230 sentrum, 0103 Oslo

postmottak@havnevesenet.oslo.kommune.no